

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Силабус навчальної дисципліни
«Логіка та системологія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3,0 кредити. Семестр: II. 1 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	Згідно з розкладом в аудиторіях кафедри філософії, біоетики та іноземних мов Кабінет № 8 кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, вул. Пастера, 2
Викладач(-і)	Ляшенко Дмитро Миколайович, к. філос. н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри філософії, біоетики та іноземних мов
Контактна інформація	+380973412025 dmytro.liashenko@onmedu.edu.ua sepulka@meta.ua <i>Очні консультації:</i> четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 <i>Онлайн консультації:</i> четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 <i>Microsoft Teams</i> або через <i>Telegram/Viber</i>

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами вищої освіти здійснюється через очні зустрічі. У разі переходу на дистанційне навчання комунікація буде здійснюватися за допомогою E-mail та програм: Microsoft Teams, Telegram та Viber.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни:

Структурні аспекти та практичні навички логічного, критичного, аналітичного та системного типів мислення.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі)

Вивчення дисципліни «Логіка та Системологія» предметно пов'язане зі знаннями таких дисциплін: «Філософія з циклом академічної доброчесності», «Вища математика», тощо. Вивчення цієї дисципліни забезпечує підготовку

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

здобувачів вищої освіти до оволодіння такими різноплановими дисциплінами як «Основи наукових досліджень в фармації», «Фармацевтичне право та законодавство», «Соціальна фармація», «Фармацевтичний менеджмент та маркетинг», тощо.

Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Логіка та Системологія» є розвиток логічного та системного типів мислення. У процесі вивчення дисципліни акцент ставиться не на дескриптивно-нормативному моделюванні типових ситуацій, та не на повідомленні якоїсь сукупності знань, а на розвитку навиків критично-свідомого та структурно коректного мислення в його багатоаспектній цілісності.

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити з предметами дослідження логіки та теорії систем. Провести кореляції з предметами за професійним спрямуванням.
2. Сформулювати базові навички використання елементів мови сучасної логіки та методу формалізації.
3. Практично ознайомити із структурою та видами доведення як форми мислення.
4. Диференціювати логічний, критичний, аналітичний та системний типи мислення.
5. Закласти теоретичні та практичні передумови до структурно коректного інтегрального типу мислення.

Очікувані результати

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

Знати:

- основні форми та структури мислення;
- критерії дефініції та диференціації логічного та критичного, аналітичного і системного типів мислення;
- елементи мови сучасної логіки;
- базові поняття системології;
- основні види та процедури доведення як форми мислення;
- основні помилки в аргументації.

Вміти:

- використовувати категоріальні апарати логіки та системології для виявлення формально-логічної та теоретико-системної структури об'єктів будь-якої природи;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

- проводити системно-дескрипторний аналіз об'єктів, ситуацій, процесів;
- робити переклад з натуральної мови на формальну та *visе versa*;
- формулювати та доводити власну думку логічно-коректними засобами;
- моделювати логічно можливі варіанти розвитку подій;
- з розумінням відноситися до позицій які не співпадають із власною думкою;
- спираючись на двоїсте системне моделювання розглядати складні об'єкти у їх цілісності;
- диференціювати логічну та аксіологічну складові критичного мислення.

Володіти навичками:

- свідомого застосування правил та структур логічного, критичного, аналітичного та системного типів мислення;
- грамотного ведення дискусій;
- системного та інтегрально-аперспективного моделювання об'єктів довільної природи;
- коректного використання методу формалізації;
- реістичного, атрибутивного та реляційного аналізу і синтезу;
- виявлення протиріч в мисленевій діяльності;
- рефлексивного вияву помилок та неточностей у власному мисленні.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Курс викладається у формах семінарських занять (30 год.), а також – через організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (60 год.); всього – 90 год. (3 кредити).

Вивчення дисципліни реалізується на основі таких методів навчання:

- за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні;
- складання графічних схем;
- розв'язання творчих завдань;
- тестування;
- групові дискусії з проблемних ситуацій;
- виконання письмових завдань;
- індивідуально-контрольна співбесіда;
- логічні вправи;
- рольові (ділові) ігри;
- ситуаційні завдання («кейс-метод»);
- виконання індивідуальних досліджень;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

- проблемний метод навчання, який націлений на формування у здобувачів вищої освіти спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку;
- метод навчання «мозковий штурм», який спонукає здобувачів вищої освіти проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет логіки. Основні форми мислення. Історія та класифікація логічних теорій. Критичне мислення.

Тема 2. Предмет системології. Системний метод та системний підхід. Базові теоретико-системні поняття.

Тема 3. Мова сучасної логіки. Метод формалізації.

Тема 4. Доведення як форма мислення. Види доведення. Аргументація та логічні помилки.

Тема 5. Аналітичний та системний типи мислення.

Перелік рекомендованої літератури:

а) основна:

1. Конверський А. Критичне мислення: підручник / А. Конверський. – К.: ЦНЛ, 2019. – 340с.
2. Конверський А. Сучасна логіка: класична і некласична / А. Конверський. – 2-е видання. – К.: ЦНЛ, 2019. – 296 с.
3. Уёмов А.І., Сараева І.М., Цофнас А.Ю. Загальна теорія систем для гуманітаріїв / А.І. Уёмов, І.М. Сараева, А.Ю. Цофнас. – 2-ге вид. – Варшава: Universitas Rediviva , 2021. – 276 с.
4. Res systemica: збірка робіт, присвячений 90-річчю проф. А.І. Уйомова [монограф.]. – 2 –ге вид. – Одеса: Видавник С.Л. Назарчук, 2020. – с. 89-96.
5. Capra, F., Luisi, P.I. The systems view of life: a unifying vision / AF. Capra, P. Luisi. - Cambridge: Cambridge UP, 2019. – 498 p.
6. Lyashenko D. 'Paradoxes' of critical thinking / D. Lyashenko. - Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів ХХІ століття : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 18 липня – 28 серпня 2022 року. – Одеса : Видавничий дім«Гельветика», 2022. – С. 264-268.
7. Lyashenko D. The system study of consciousness: the problem of adequacy // Development of scientific, technological and innovation space in Ukraine and EU countries. - 3rd ed. - Riga, Latvia: Baltija publishing, 2021. - pp. 340-365.
8. Mobus, G. E., Kalton, M.C. Principles of systems science / G. Mobus, M. Kalton. – New York: Springer science, 2020. – 756 p.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

б) додаткова:

1. Ляшенко Д.Н. Фреймовое мышление с системной точки зрения: когнитивистский контекст / Д.Н. Ляшенко // Постнеклассическое знание и наследие И.Пригожина: Вопросы мышления и познания: Материалы XII Международных Пригожинских чтений (17 сентября 2015 – 25 января 2016 – 26 мая 2016, г. Одесса). – Одесса: Печатный дом, 2016. – С.159-164.
2. Ляшенко Д.Н. Семиотическое моделирование реальности / Д.Н. Ляшенко. – Одесса: Печатный дом, 2015. – 168 с.
3. Терентьева Л.Н. Лекции и задачи по логике для тех, кто любит философию: учебно-методическое пособие / Л.Н. Терентьева. – Одесса: ОНУ им. И.И. Мечникова, 2017 – 256 с.
4. Уёмов А.И. К характеристике системного мышления // Категории: Философский журнал / А.И. Уёмов. – № 3. – С. 5 – 15.
5. Цофнас А. Ю. Избранные статьи: метафизика и онтология, гносеология и методология, философская антропология и социальная онтология / Ред.-сост. Е. М. Иванова, Л. Л. Леоненко, Д. Н. Ляшенко / Отв. ред. А. П. Овчинникова. — Одесса : Издатель С. Л. Назарчук, 2020. — 308 с.
6. Canale D., Frigerio A., Tuzet G., Ciuni R. Critical thinking: an introduction. – Milan: BUP, 2022. – 268 p.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне та письмове опитування (експрес-контроль) на практичних заняттях, виступів студентів під час обговорення питань, оцінювання ступеня відпрацювання практичних навичок, тестування(бланкове або комп'ютерне).

- На практичному занятті студенти повинні бути опитані не рідше одного разу за 2-3 практичних заняття (не більш, ніж 75 % студентів), Наприкінці кожного заняття викладач оголошує студентам їх оцінки, вносить відповідний запис до Журналу обліку відвідування та успішності студентів та Відомості обліку успішності і відвідування занять студентами.

- Наприкінці вивчення освітньої компоненти розраховується поточна успішність – середній поточний бал (середнє арифметичне всіх поточних оцінок за традиційною шкалою, округлене до двох знаків після коми).

- На останньому практичному занятті викладач надає інформацію студентам щодо результатів їх поточної академічної успішності та академічну заборгованість (якщо така є), а також при виконанні робочої програми освітньої компоненти заповнити залікову книжку студента.

- Для підвищення середнього балу з освітньої компоненти поточні оцінки «3» або «4» не перескладаються.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Студенти, які в повному обсязі виконали навчальну програму з освітньої компоненти, не мають академічної заборгованості, їх середній бал поточної успішності становить 3,00 та більше, на останньому занятті отримують залік, який виставляється як «зараховано» / «не зараховано». Конвертація традиційної національної оцінки в багатобальну (максимум 200 балів) обов'язкова.

Якщо студент одержав мінімальний середній бал 3,00 за поточну успішність, навіть у разі наявності невідпрацьованих незадовільних оцінок, він отримує залік.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну. За невчасне виконання завдання здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnij-proces.pdf>). Перескладання здійснюється відповідно до затвердженого графіку.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennja-pro-dobrochesnist.pdf>) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти:

- ♦ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

♦ посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнень

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота на аудиторних (семінарських) заняттях. Запізнення здобувача вищої освіти дозволяється не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої

На занятті допустимим є користування мобільними пристроями з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії

Під час знаходження в аудиторії мають культивуватися такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливість та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин.

.